

Assignatura-Codi**Història Econòmica de l'Empresa**

20274

<i>Curs acadèmic</i>	<i>Crèdits</i>	<i>Semestre</i>
2009/2010	4.5	2n

<i>Professor/a:</i>	<i>Horari classes</i>	<i>Horari Tutories</i>	<i>Despatx</i>	<i>Tel./e-mail</i>
Montserrat Llonch	DX 11,30-13 DJ 10-11,30	DX 10,30-11.30 DJ 11,30-12.30	225	93. 728 7708 montserrat.llonch@uab.cat

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Els objectius que es pretenen assolir es poden resumir en dos

En primer lloc, es proposa analitzar l'evolució de l'empresa en els darrers dos segles i, per tant, estudiar-ne els canvis experimentats en grandària i forma. Es tracta que l'estudiant adquireixi una visió dinàmica de l'empresa mitjançant la contrastació de la teoria amb la realitat històrica i que pugui comprendre com s'articulen els factors determinants (canvi tecnològic, dotació de recursos, demanda potencial, estructura de mercat, marc institucional...) de les transformacions en magnitud, en estructura i en organització de les empreses.

En segon lloc, es tracta de proporcionar coneixements per a entendre la relació entre empresa i creixement econòmic. Tot i que la direcció de la relació no és unidireccional, s'emfasitzarà la construcció de capacitats organitzatives en àmbits espacials i temporals ben definits (nacions i regions) i d'aquesta manera s'estudiarà la relació entre determinades formes d'empresa i la intensitat del creixement econòmic.

TEMARI

Bloc I: INTRODUCCIO

1. Les funcions de l'empresari i la natura de l'empresa

Per què estudiar l'empresa en perspectiva històrica?

Els enfocaments contractuals de l'empresa: agència i costos de transacció

L'empresa com a continent de recursos i capacitats

Bloc II. L'EMPRESA EN LA PRIMERA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL, 1780-1870

2. L'empresa en el capitalisme propietari

2.1. Orígens del sistema de fàbrica i de la nova empresa industrial

2.2. Les noves dimensions de l'empresa industrial

2.3. La forma predominant d'empresa

2.4. L'empresa en el comerç i en les finances

Bloc III. SEGONA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL I GRAN EMPRESA MODERNA AL MÓN OCCIDENTAL, 1870-1973

3. Precedents i orígens de la gran empresa moderna

3.1. Els ferrocarrils

3.2. La Segona Revolució Industrial i la integració del mercat internacional

4. Les estratègies de creixement i la nova competència

4.1. Estratègies de creixement

4.2. La nova competència

4.3. Les noves tècniques de comercialització

5. Desenvolupament de la gran empresa a les economies avançades

5.1. EE.UU: dels trusts a la gran empresa multidivisional

5.2. La gran empresa al Regne Unit

5.3. Gran empresa i capitalisme cooperatiu a Alemanya

Bloc IV. LES ALTRES FORMES D'EMPRESA A OCCIDENT I L'ALTERNATIVA JAPONESA, 1945-2000

6. Continuïtats i canvis: empresa familiar, pimes i empresa pública

6.1. *L'empresa familiar: les complexitats*

6.2. *Les petites i mitjanes empreses i el fenomen dels districtes*

6.3. *L'empresa pública a l'Europa occidental: ascens i davallada*

7. El sistema empresarial japonès: estratègies competitives i estructures cooperatives

7.1. *Industrialització i empresa abans de 1945*

7.2. *El sistema empresarial des de la dècada de 1950*

7.3. *Capitalisme cooperatiu versus capitalisme gerencial*

Bloc V. L'EMPRESA EN LA DARRERA GLOBALITZACIÓ CAPITALISTA

8. L'empresa en els processos recents i reeixits d'industrialització

8.1. *Les economies d'industrialització recent: trajectòries, paradigmes de transferència de tecnologia i formes d'empresa*

8.2. *Dos casos d'èxit: Corea del Sud i Taiwan*

8.3. *L'empresa emergent a Xina*

9. Els darrers desenvolupaments de la gran empresa

9.1. *L'expansió de les empreses multinacionals: les anàlisis interpretatives*

9.2. *Les transformacions de l'empresa multinacional*

9.3. *Convergeix l'empresa a escala internacional?*

METODOLOGIA

D'una banda, el professor exposa a classe les línies bàsiques de cada un dels temes dels blocs temàtics.

D'altra banda, els alumnes disposaran d'una selecció de textos, que tracten alguns aspectes fonamentals d'aquests temes, i que hauran de llegir. Una part de les classes es dedicarà a la aprofundir i/o discutir aquestes lectures.

El treball de la lectura és organitzada pel professor, de manera que es pugui constatar la generalització de la lectura i la seva comprensió.

L'estudiant podrà testar el seu aprenentatge a partir de l'anàlisi d'un estudi de cas.

MANUAL DE REFERÈNCIA

VALDALISO, Jesús M.; LÓPEZ, Santiago (2007), *Historia Económica de la Empresa*, Barcelona: Crítica.

AVALUACIÓ

Hi haurà dues modalitats:

A. L'avaluació continuada es fonamentarà en l'elaboració de proves i treballs que permetran seguir el procés d'aprenentatge de l'estudiant en el decurs del semestre. El tipus d'activitats proposades serà l'estudi de textos que facilitarà el docent. * L'alumne se'ls prepararà prèviament a l'arribada a l'aula i allà realitzarà un exercici sobre la lectura. Si l'estudiant no pot assistir a l'aula el dia del exercici podrà opcionalment lliurar un treball sobre un estudi de cas, a concretar amb el professor (extensió màxima de 10 pàgines).

B. Examen final escrit sobre el manual de referència.

- **LECTURES OBLIGATÒRIES QUE ES TREBALLARAN A L'AULA**

Dijous 25 de febrer:

Bloc I: INTRODUCCIO

TEMA 1. Les funcions de l'empresari i la natura de l'empresa

Joseph A. Schumpeter. 1968 "La respuesta creadora en la historia económica", págs. 221-231. *Ensayos*. Vilassar de Mar : Oikos-Tau

Dimecres 10 març

Bloc II. L'EMPRESA EN LA PRIMERA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL, 1780-1870

TEMA 2. L'empresa en el capitalisme propietari

Jesús M. Valdaliso-Santiago López 2000 "Nacimiento y desarrollo del sistema fabril. Mercado, tecnología, estructuras sociales y organización del trabajo", págs. 178-186
Historia económica de la Empresa Barcelona Crítica

Dijous 18 de març

Bloc III. SEGONA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL I GRAN EMPRESA MODERNA AL MÓN OCCIDENTAL, 1870-1973

TEMA 3. Precedents i orígens de la gran empresa moderna

AD Chandler 1991 La lógica permanente del éxito industrial, *Harvard Deusto business review*, ISSN 0210-900X, N° 45, 1991 , pags. 117-129

Dimecres 7 d'abril

TEMA 4. Les estratègies de creixement i la nova competència

A.D. Chandler, Jr. 1987 La mano visible. La revolución en la dirección de la empresa norteamericana Madrid Ministerio de Trabajo y Seguridad Social

Dijous 15 d'abril

TEMA 5. Desenvolupament de la gran empresa a les economies avançades

Peter MATHIAS i M.M. POSTAN (dirs.), 1982 *Historia económica de Europa. Tomo VII. La economía industrial: Capital, trabajo y empresa. Parte I. Gran Bretaña, Francia, Alemania y Escandinavia* Madrid EDESA

Dimecres 28 d'abril

Bloc IV. LES ALTRES FORMES D'EMPRESA A OCCIDENT I L'ALTERNATIVA
JAPONESA, 1945-2000

TEMA 6. Continuitats i canvis: empresa familiar, pimes i empresa pública

Gabi dei Otatti. El distrito industrial y el equilibrio entre cooperación y competencia *Información Comercial Española* 754 1996 85-95

Dijous 6 maig

TEMA 7. El sistema empresarial japonès: estratègies competitives i estructures cooperatives.

Masaru Yoshimori Claves de la competitividad japonesa *Harvard-Deusto Business Review* 56 1993 20-30

Dimecres 19 maig

Bloc V. L'EMPRESA EN LA DARRERA GLOBALITZACIÓ CAPITALISTA

TEMA 8. L'empresa en els processos recents i reeixits d'industrialització

Pablo Bustelo, Clara García i Iliana Olivé 2004 *Economía contemporánea de l'Àsia oriental* Barcelona Editorial UOC

Dijous 27 maig

TEMA 9. Els darrers desenvolupaments de la gran empresa

John H. Dunning Revisión del paradigma ecléctico en una época de capitalismo de alianzas *Economía Industrial* 305 1995 15-32.